
PWYLLGOR ARCHWILIO 3/12/13

Yn bresennol: Y Cynghorydd Trevor Edwards (Cadeirydd)
Y Cynghorydd John Pughe Roberts (Is-gadeirydd)

Y Cynghorwyr: Anwen Davies, Eddie Dogan, Tom Ellis, John B. Hughes, Charles W. Jones, Dafydd Meurig, Dilwyn Morgan, Michael Sol Owen, Angela Russell, Gethin Williams, R. J. Wright a Peredur Jenkins (Aelod Cabinet Adnoddau)

Aelod Lleyg: Mr John Pollard

Hefyd yn Bresennol: Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid), Hawis Jones (Rheolwr Gwella Perfformiad ac Effeithlonrwydd – ar gyfer Eitem 5), William E. Jones (Uwch Reolwr Cyllid), Dewi Morgan (Uwch Reolwr Archwilio a Risg), Caroline Lesley Roberts (Rheolwr Buddsoddi – ar gyfer Eitemau 1-8) a Bethan Adams (Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu).

Ymddiheuriadau: Y Cynghorydd Aled Ll. Evans

1. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

2. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 26 Medi 2013, fel rhai cywir.

3. ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Rheolwr Gwella Perfformiad ac Effeithlonrwydd. Nodwyd mai un o brif ddyletswyddau'r Pwyllgor Archwilio yn ôl Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, yw adolygu ac asesu trefniadau'r awdurdod ar gyfer rheoli risgiau, rheolaeth fewnol a llywodraethu corfforaethol. Ymhelaethwyd bod cyfrifoldeb i sicrhau bod trefniadau a phrosesau ar waith er mwyn sicrhau bod unrhyw argymhellion a gynhwysir mewn adroddiadau archwilio allanol yn cael eu gweithredu.

Nodwyd bod rhestr o'r adroddiadau archwilio allanol a dderbyniwyd gan y Cyngor yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio bob 6 mis, ond bwriedir o hyn ymlaen canolbwyntio ar y prif adroddiadau sef:

- Adroddiadau ESTYN
- Adroddiadau Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC)
- Adroddiadau Blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru (SAC)

Nodwyd y byddai'r gofrestr gyflawn o adroddiadau archwilio allanol ar gael i'r aelodau drwy gysylltu gyda'r Pennaeth Strategol a Gwella.

Adroddwyd bod y Fforwm Craffu yn ei gyfarfod ar yr 13eg o Ragfyr yn rhoi ystyriaeth i'r mater a cheisir eglurdeb o ran rôl y Pwyllgor Archwilio, y Fforwm Craffu a'r gyfundrefn craffu er sicrhau nad oes dyblygu.

Mewn ymateb i gwestiwn parthed pwy fyddai'n craffu'r adroddiadau eraill, nodwyd bod yr adrannau a'r Aelodau Cabinet yn sicrhau gweithrediad a bod yr adroddiadau ar gael i'r Craffwyr pe dymunent eu craffu.

PENDERFYNWYD:

- i) Cymeradwyo'r drefn newydd o adrodd a chanolbwyntio ar y prif adroddiadau sef:
  - Adroddiadau ESTYN
  - Adroddiadau Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC)
  - Adroddiadau Blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru (SAC)
- ii) Cymeradwyo'r cynnig i drafod y dull gorau o graffu a dal i gyfrif y prif adroddiadau yng nghyfarfod nesaf y Fforwm Cadeiryddion Craffu 13 Rhagfyr.

4. CYLLIDEB REFENIW 2013/14 – ADOLYGIAD AIL CHWARTER (MEDI 2013)

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Cyllid, a oedd yn nodi yn unol â gofynion Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, y disgwyli'r Pwyllgor Archwilio graffu adroddiadau monitro cyllideb, lle'n briodol.

Adroddodd yr Aelod Cabinet Adnoddau y cyflwynwyd adroddiadau adolygiad cyllideb ail chwarter i'r Cabinet ar 26 Tachwedd 2013. Cyflwynodd y penderfyniadau canlynol i sylw'r pwyllgor i'w craffu -

- a) Penderfynwyd nodi'r rhagolygon diweddaraf o sefyllfa cyllideb 2013/14 ac ymrwymo fel Aelodau Cabinet unigol, gyda'r penaethiaid adrannau perthnasol, i gymryd camau priodol ynglŷn â materion o dan eu rheolaeth, gan fod amheuaeth cryf os byddwn yn digolledu'r cwbl o orwariant unrhyw adrannau, a lle'n briodol disgwyli'r gweld tystiolaeth o gamau rheolaethol sy'n lleihau'r gorwariant yn ystod gweddill 2013/14.
- b) Rhyddhau (£568k) o gyllideb ychwanegol o'r Gyllideb Wrth Gefn i'r Adran Gwasanaethau Cymdeithasol er mwyn cwrdd â chost newidiadau demograffeg.
- c) Rhyddhau elfen o'r gyllideb 'Arbedion a gyflawnwyd ymlaen llaw' er mwyn pontio rhai targedau arbedion (yr Uned Gaffael Gogledd Cymru ac elfen o e-Gaffael) sy'n annhebygol o gael eu gwireddu'n llawn yn 2013/14."

Nodwyd bod y cyllidebau a ddatganwyd pryder amdanynt yn derbyn sylw gan yr adrannau a'r Aelodau Cabinet sef (£ isod gorwariant net 2013/14):

- Priffyrdd a Bwrdeistrefol – Gwastraff £536k (a phwysau ar gyllideb 2014/15)
- Darparu a Hamdden – Staff Cartrefi £290k a Gwerthiannau Hamdden £76k
- Addysg – Diswyddo ac Ymddeol Cynnar mewn Ysgolion £259k

Pwysleisiwyd y gwnaed yn glir i'r adrannau a'r Aelodau Cabinet nad oedd bwriad i ddigolledu adrannau am eu holl orwariant ar ddiwedd y flwyddyn, fel blynyddoedd blaenorol, oherwydd y setliad ariannol heriol ar gyfer 2014/15, a disgwyli'r gweld camau rheolaethol i leihau'r gorwariant yn ystod gweddill 2013/14.

Adroddwyd y rhagdybiwyd yn wreiddiol yn y gyllideb y byddai llai o bres Treth Cyngor wedi eu casglu oherwydd y cynllun gostyngiadau, ond gan fod Llywodraeth Cymru wedi addasu'r cynllun bod £520k ychwanegol i'r hyn a ddisgwyliwyd wedi ei dderbyn; ynghyd â derbyn £221k ychwanegol yn ôl o'r buddsoddiad a wnaed ym Manc Heritable.

Nododd y Pennaeth Cyllid bod mwy o waith wedi ei wneud i ddarganfod y rhesymau tu ôl i'r gorwariant yn y tri maes lle'r oedd pryder, ers cyhoeddi'r adroddiad.

Yng nghyswllt gorwariant yr Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol yn y maes Gwastraff, adroddwyd bod adroddiad yn mynd gerbron Cabinet y Cyngor yn fuan yn edrych ar drawsnewid y dull o gasglu a gwaredu gwastraff gyda mwy o bwyslais ar ailgylchu, a bod camau wedi eu cymryd yn barod i gau safle Ffridd Rasus yn Harlech fel safle gwaredu. Nododd y Cadeirydd y gellir gwahodd swyddogion o'r Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol a'r

Aelod Cabinet Amgylchedd i gyfarfod nesaf y Gweithgor Gwella Rheolaethau yng nghylch y mater.

Yng nghyswllt y gorwariant yn Darparu a Hamdden, nodwyd mai materion cyflogaeth oedd yn gyrru'r gorwariant yng nghyllideb gweithwyr Cartrefi a bod gwerthiannau hamdden i lawr oherwydd bod y canolfannau hamdden yn ceisio hybu bwyd iach yn eu bwytai a bwriedir cynyddu incwm gan farchnata yn well.

Nodwyd bod y Pennaeth Cyllid, yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg a'r Aelod Cabinet Adnoddau wedi gwneud ymholiadau i'r gorwariant yn yr Adran Addysg o dan y gyllideb Diswyddo ac Ymddeol Cynnar mewn Ysgolion. Esboniwyd bod y gwariant perthnasol yn briodol gan ysgolion, lle mae gostyngiad yn y nifer o ddisgyblion, er mwyn mantoli'r gyllideb.

Rhodddwyd cyfle i'r Aelodau ofyn cwestiynau.

Gofynnodd aelod faint o blant oedd ar y rhestr maethu. Mewn ymateb, nododd y Pennaeth Cyllid y byddai'n gwneud ymholiadau a gadael i'r aelod wybod.

Yng nghyswllt ymddeoliadau cynnar yn yr Adran Addysg, nododd aelod bod athrawon yn ymddeol yn gynnar ac yna yn derbyn swyddi mewn ysgolion eraill a bod hyn yn atal pobl ifanc rhag cael cyfle. Ymhellach nodwyd bod cymorthyddion yn cael eu defnyddio fwyfwy yn hytrach na chyflogi mwy o athrawon. Nododd aelod arall y dylai aelodau drafod y mater gyda Llywodraethwyr eu hysgolion.

Mewn ymateb i ymholiad parthed cynnydd mewn gwariant ar wasanaethau pobl hŷn oherwydd newidiadau mewn demograffeg, nododd y Pennaeth Cyllid bod darpariaeth gyllidol yn cael ei wneud ar ragolygon newidiadau mewn demograffeg ond bod gwybodaeth benodol o niferoedd wedi eu derbyn yn ddiweddar. Ymhelaethwyd bod y wybodaeth benodol ar ddemograffeg yn helpu'r adran i dystiolaethu'r angen iddynt gael eu digolledu am y gost ychwanegol. Ychwanegodd yr Uwch Reolwr Cyllid bod darpariaeth yn ei le yn flynyddol i helpu'r adran i gadw i fyny efo'r newidiadau mewn demograffeg.

Gofynnodd aelod a oedd yna ddigon o gapasiti oddi fewn y Cyngor i drawsnewid gwasanaethau er mwyn lleihau'r gorwariant ar gyfer y dyfodol. Mewn ymateb, nododd y Pennaeth Cyllid y byddai'n allweddol i reolwyr a staff brynu i mewn i'r syniadau i drawsffurfio gwasanaethau.

Adroddwyd y byddai'r adrannau yn derbyn targedau arbedion ym mis Chwefror, a disgwylir i'r adrannau feddwl am syniadau/cynlluniau i arbed arian erbyn dechrau Haf 2014 ac i benderfynu os oes adnodd digonol oddi mewn i'r Cyngor i'w wireddu, neu oes angen adnodd o'r tu allan. Ychwanegwyd bod adnodd unwaith ac am byth y gronfa 'Buddsoddi i Arbed' ar gael i'r adrannau er mwyn gwireddu trawsffurfiad o wasanaethau.

Mewn ymateb i gwestiwn parthed beth a olygwyd gan 'Eraill' ar dudalen 14 o Atodiad 2, nododd yr Uwch Reolwr Cyllid bod y gwahaniaethau mwyaf sylweddol wedi eu rhestru o dan benawdau penodol, a bod llawer o amrywiol gyllidebau'r Adran Addysg wedi eu cynnwys efo'i gilydd o dan 'Eraill' oherwydd bod y gwahaniaethau rhwng lefel gwariant a lefel y cyllidebau perthnasol yma mor fychan.

Pwysleisiodd yr Aelod Cabinet Adnoddau bod rhaid gwneud penderfyniadau anodd i drawsffurfio'r ffyrdd o ddarparu gwasanaethau oherwydd nad oedd y drefn bresennol yn gynaliadwy yn wyneb yr her ariannol. Nododd y byddai cyfle i holl aelodau'r Cyngor gymryd rhan yn y broses yn ystod y misoedd nesaf.

Mewn ymateb i sylw yng nghyswllt gorwariant yn y Gwasanaeth Morwrol oherwydd Hafan Pwllheli, nododd y Pennaeth Cyllid bod adroddiad yn mynd gerbron Cabinet y Cyngor yn fuan yn edrych ar yr opsiynau o ran rheolaeth yr Hafan.

Nododd aelod y dylid cymryd i ystyriaeth sefydlu Ymddiriedolaeth ar gyfer Harbwr a Hafan Pwllheli, a chadarnhaodd y Pennaeth Cyllid byddai hynny ymysg yr opsiynau.

Tynnodd aelod sylw at y ffaith nad oedd yr Hafan yn colli pres ond yn hytrach ddim yn cyrraedd y targed incwm. Mewn ymateb, nododd y Pennaeth Cyllid bod rhaid gosod targed incwm a ddisgwylir gan ased ym mherchnogaeth y Cyngor.

Mewn ymateb i ymholiad parthed gorwariant o £76,000 ar y Gwasanaeth Teleffon oherwydd methiant i gyflawni cynllun arbediad yn llawn o dan yr Adran Gofal Cwsmer, esboniodd y Pennaeth Cyllid mai llithriad yn amserlen cynllun VoIP (*Voice Over Internet Protocol*) oedd wedi achosi'r gorwariant. Nododd y byddai cais ar gyfer arian o'r gronfa 'Buddsoddi i Arbed' ar gyfer ariannu'r cynllun yn mynd gerbron Cabinet y Cyngor.

Diolchodd aelod i'r Pennaeth Cyllid a staff yr Adran Gyllid am eu gwaith yn cael 94% o'r buddsoddiad a wnaed ym Manc Heritable yn ôl hyd yn hyn.

PENDERFYNWYD

- a) **Nodi'r sefyllfa a'r risgiau perthnasol yng nghyswllt cyllidebau'r Cyngor a'i adrannau.**
- b) **Gwahodd yr Aelod Cabinet Amgylchedd a'r swyddogion perthnasol o'r Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol i gyfarfod nesaf y Gweithgor Gwella Rheolaethau parthed gorwariant yn y maes gwastraff.**

5. RHAGLEN GYFALAF 2013/14 – ADOLYGIAD DIWEDD YR AIL CHWARTER (MEDI 2013)

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Cyllid yn rhoddi manylion am y rhaglen ddiwygiedig a'r ffynonellau ariannu perthnasol.

Adroddodd yr Aelod Cabinet Adnoddau yr ystyriwyd yr adroddiad gan y Cabinet ar 26 Tachwedd 2013 a chyflwynodd eu penderfyniad i sylw'r pwyllgor –

“PENDERFYNWYD derbyn y rhaglen gyfalaf diwygiedig ar gyfer 2013/14 - 2015/16 fel y'i cyflwynwyd yn rhan 1 o'r adroddiad a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol, fel y'u hamlinellwyd yn rhan 2 yr adroddiad.”

Nodwyd ei fod yn galonogol bod gwerth y rhaglen gyfalaf am y tair blynedd gyfredol dros £121 miliwn, sy'n gyflawniad sylweddol yn yr hinsawdd ariannol bresennol. Bu cynnydd o 3% yn y lefel gwariant ar ddiwedd Medi eleni o'i gymharu â'r flwyddyn ddiwethaf. Nodwyd bod pwysau yn cael ei roi ar yr adrannau i wario yn gynt yn y flwyddyn.

Cyfeiriodd aelod at y Cynllun Llwybrau Diogel yn y Gymuned - Edern i Forfa Nefyn, nododd bod y gwaith wedi cychwyn a diolchodd am y gwaith rhagorol a thacius.

Mewn ymateb i gwestiwn parthed benthycia heb gefnogaeth, nododd y Pennaeth Cyllid bod y Cyngor yn y gorffennol yn derbyn lefel blynyddol gan y Llywodraeth ar gyfer faint o arian a ellid ei fenthycia, a thalu benthyciadau yn ôl efo trothwy wedi ei bennu. Erbyn hyn, er bod trothwy wedi ei bennu, mae'r broses yn fwy damcaniaethol a gall y Cyngor fynd dros y trothwy yn unol â'r Cod Darbodus, lle mae cynllun yn fforddiadwy, neu yn gynaliadwy drwy dalu'r arian yn ôl trwy incwm neu arbedion yn y dyfodol.

PENDERFYNWYD nodi'r sefyllfa a derbyn penderfyniad y Cabinet.

6. RHEOLAETH TRYSORLYS 2013/14 – ADOLYGIAD CANOL BLWYDDYN

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Cyllid ar weithgaredd rheolaeth trysorlys y flwyddyn gyfredol.

Adroddodd bod Côt Ymarfer CIPFA ar Reolaeth Trysorlys yn argymhell y dylid hysbysu aelodau o weithgareddau Rheolaeth Trysorlys o leiaf dwywaith y flwyddyn. 'Roedd yr adroddiad canol blwyddyn hwn yn sicrhau bod y Cyngor yn arddel arfer gorau.

Nodwyd bod seminar yn cael ei gynnal i'r aelodau ym mis Ionawr efo'r ymgynghorwyr o Gwmni Arlingclose, lle bydd cyfle i holi am y strategaeth ar gyfer 2014/15 a derbyn arweiniad ar sut gall y Cyngor dderbyn mwy o log am eu buddsoddiadau.

Nododd y Pennaeth Cyllid bod llogau yn isel a bod buddsoddiadau yn cael eu gwneud am gyfnodau hirach lle'n briodol er mwyn derbyn mwy o log ond fel amlinellir yn Atodiad A, mae'r cyfnod buddsoddi wedi lleihau mewn sawl achos. Ychwanegodd y Rheolwr Buddsoddi bod cyfartaledd derbyniadau llog am y cyfnod 6 mis diwethaf yn 0.78% sydd yn tanlinellu pa mor ddifrifol yw'r sefyllfa.

Nodwyd bod y Cyngor yn ceisio gwneud y gorau o'u buddsoddiadau gan gofio'r hinsawdd economaidd sydd ohoni.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad er gwybodaeth.

7. HUNANASESIAD O DREFNIADAU LLYWODRAETHU

Cyflwynwyd yr adroddiad gan yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg. Nodwyd yr amlygwyd yng nghyflwyniad Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) ym mis Gorffennaf i'r Pwyllgor Archwilio eu pryder nad oedd perchnogaeth gorfforaethol o hunanasesiad blynyddol y Cyngor o'i drefniadau llywodraethu ac nad oedd trefniadau cadarn ar waith ar gyfer ei graffu.

Adroddwyd bod camau wedi eu cymryd yn barod i wella'r trefniadau llywodraethu gyda Grŵp Asesu Trefniadau Llywodraethu wedi ei sefydlu ac wedi cyfarfod. Nodwyd mai aelodau'r grŵp yw'r Cyfarwyddwr Corfforaethol (Dilwyn Owen Williams), Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol, Uwch Reolwr y Gwasanaeth Comisiynu Corfforaethol, yr Uwch Reolwr Cyflawni a Chefnogi a'r Uwch Reolwr Archwilio a Risg.

Nodwyd bod SAC yn annog y Cyngor i sefydlu rhaglen gylchol o werthusiadau o'r elfennau oddi mewn i'r fframwaith llywodraethu.

Adroddwyd bod y Grŵp Llywodraethu wedi penderfynu mai'r cam cyntaf byddai adolygu'r fframwaith llywodraethu ac y dylai'r Pwyllgor Archwilio gymryd rhan allweddol yn y broses.

Hysbyswyd bod bwriad i gynnal gweithdy gydag aelodau'r Pwyllgor Archwilio ym mis Ionawr i fynd trwy'r egwyddorion craidd o lywodraethu da, gyda hwyluswyr yn bresennol i gynorthwyo a rhoi arweiniad.

Nododd yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg bod camgymeriad yn y fersiwn Saesneg o'r adroddiad o dan baragraff 2.2 ac y dylai'r dyddiad 8 Ebrill fod yn darllen 2014 yn hytrach na 2041.

PENDERFYNWYD:

(i) derbyn yr adroddiad fel diweddariad ar ddatblygu rhaglen waith y Grŵp Asesu Trefniadau Llywodraethu;

- (ii) trefnu gweithdy yn ystod Ionawr 2014 er mwyn cynnal hunanasesiad o egwyddorion llywodraethu da, i'w gynnal yn y Ganolfan Gyswilt, Penrhyndeudraeth os yn bosib.

8. ADRODDIAD Y GWEITHGOR GWELLA RHEOLAETHAU

Cyflwynwyd adroddiad Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio ar gyfarfod o'r gweithgor uchod a gynhaliwyd ar 11 Tachwedd 2013 i ystyried tri archwiliad a dderbyniodd categori barn C yn ystod y cyfnod rhwng 1 Gorffennaf a 31 Awst 2013 sef –

- a) Aseidiadau Risg Iechyd a Diogelwch
- b) Polisi Buddiannau Swyddogion
- c) Trwyddedau Meddalwedd (Ysgolion)

Gwahoddwyd Uwch Reolwyr i fynychu'r cyfarfod er mwyn trafod y materion sy'n codi o'r archwiliadau a'r gwaith a wnaed ers cyhoeddi'r adroddiadau archwilio er mwyn cryfhau'r rheolaethau mewnol dan sylw.

Nodwyd y cafwyd sicrwydd yn y gweithgor bod y materion a amlygwyd gan yr Uned Archwilio Mewnol yn cael sylw teilwng a bod camau yn cael eu cymryd.

Yng nghyswilt yr archwiliad Trwyddedau Meddalwedd (Ysgolion), nododd aelod bod y gweithgor yn datgan siom mai ond 21% o ysgolion oedd wedi ymateb i'r cais am wybodaeth ac y dylid nodi yn y dyfodol bod rhaid ymateb.

Mewn ymateb i gwestiwn parthed archwiliad Aseidiadau Risg Iechyd a Diogelwch (Ysgolion), nododd yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg byddai'r adroddiad yn debygol o ddod gerbron y pwyllgor ym mis Mai.

Nododd aelod bod y gweithgor yn hwyluso cydweithio ac yn galluogi trosglwyddo negeseuon yn fwy effeithiol i'r swyddogion perthnasol.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad.

9. CYNNYRCH YR ADAIN ARCHWILIO MEWNOL

Gwaith yr Adain Archwilio Mewnol am y cyfnod hyd at 31 Hydref 2013

Cyflwynwyd adroddiad yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg yn amlinellu gwaith yr Adain Archwilio Mewnol am y cyfnod rhwng 1 Medi 2013 a 31 Hydref 2013. Wrth gyflwyno'r wybodaeth am y gwaith a gwblhawyd yn ystod y cyfnod cyfeiriodd y swyddog at -

- 11 o adroddiadau am archwiliadau o'r cynllun gweithredol gyda'r categori barn berthnasol yn cael ei ddangos.
- 1 Adroddiad arall (memoranda a.y.)
- 4 o adolygiadau grant
- 2 o archwiliadau dilyniant

Adroddwyd ar waith pellach sydd ar y gweill gan Archwilio Mewnol a oedd yn cynnwys 23 o archwiliadau sy'n mynd rhagddynt.

Rhodddwyd ystyriaeth i'r adroddiadau yn unigol ac yn ystod y drafodaeth cyfeiriwyd at y mater canlynol –

Porthladdoedd

Holodd aelod, yn dilyn yr archwiliadau diweddar o gerbydau am ddefnydd o ddisel coch gan yr Asiantaeth Gwasanaethau Cerbydau a Gweithredwyr (VOSA), a oedd y Cyngor wedi

derbyn dirwy, a beth oedd y sefyllfa efo peiriannau torri gwellt ran defnyddio disel gwyn neu goch. Mewn ymateb, nododd y Pennaeth Cyllid y byddai'n gwneud ymholiadau a gadael i'r aelod wybod.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiadau ar waith yr Adain Archwilio Mewnol am y cyfnod o 1 Medi i 31 Hydref 2013 a chefnogi'r argymhellion a gyflwynwyd eisoes i reolwyr y gwasanaethau perthnasol er gweithrediad.

PENDERFYNWYD bod yr aelodau canlynol i wasanaethu ar y gweithgor i ystyried yr archwiliadau oedd wedi derbyn categori barn 'C' ynghyd â'r gorwariant yn y maes gwastraff yn yr Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol –
Cadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor a'r Cynghorwyr John Brynmor Hughes, Michael Sol Owen, Gethin Glyn Williams, Bob Wright a Tom Ellis (os oedd ar gael).

10. CYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL 2013/14

Cyflwynwyd adroddiad yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg yn rhoddi diweddariad ar y sefyllfa gyfredol o ran cwblhau cynllun archwilio mewnol 2013/14.

Rhoddodd fanylion am y sefyllfa fel ag yr oedd ar 15 Tachwedd 2013 yn ogystal â'r amser a dreuliodd ar bob archwiliad hyd yma. Tynnwyd sylw at y tabl canlynol sy'n datgelu statws cyfredol y gwaith yn y cynllun gweithredol -

Statws yr Archwiliad	Nifer
Wedi ei gynllunio	34
Gwaith Maes ar y gweill	19
Cwblhawyd Gwaith Maes	3
Disgwyl Adolygiad	6
Adroddiad Drafft	3
Adroddiad Terfynol	40
Cyfanswm	105
Wedi ei ganslo	6

Adroddwyd er mwyn cwrdd â'r targed chwarterol o 60% (h.y. 63 allan o 105), bod angen cau neu ryddhau adroddiad terfynol 23 archwiliad arall erbyn 31 Rhagfyr 2013. Nodwyd y disgwylir y bydd y 12 adroddiad sydd â statws "Cwblhawyd Gwaith Maes", "Disgwyl Adolygiad" ac "Adroddiad Drafft" wedi eu cwblhau, ac anelir i ryddhau 11 archwiliad pellach cyn diwedd y chwarter i gwrdd â'r targed.

Tynnwyd sylw at addasiadau i'r Cynllun Archwilio Mewnol a oedd yn bennaf oherwydd newidiadau yn nhrefniadau'r Cyngor.

Mewn ymateb i ymholiad parthed cynnydd yn y dyddiau i gwblhau'r archwiliad Aseidiadau Risg Iechyd a Diogelwch (Ysgolion), nododd yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg bod 15 diwrnod wedi ei ychwanegu i raglen waith cwblhau'r archwiliad oherwydd derbyniwyd cais i edrych ar fwy o sampl o ysgolion na'r hyn a fwriadwyd yn wreiddiol.

PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr adroddiad fel diweddariad o gynnydd yn erbyn cynllun archwilio 2013/14.

Dechreuodd y cyfarfod am 10.30am a daeth i ben am 11.55am